Manifest – Rotterdam Groeit:
Van Kans naar Kracht met één wethouder Jeugd met integrale verantwoordelijkheid voor onderwijs en zorg.

In het kort
In Rotterdam wordt vandaag een kind geboren dat rond 2044 volwassen zal zijn. De vraag is in wat voor stad dit kind opgroeit: een stad van systemen en loketten, of een stad die zijn ontwikkeling centraal stelt.

Kinderen groeien niet op in beleidsterreinen, maar in gezinnen, op school en in hun wijk. Toch organiseren we hun ondersteuning nog steeds versnipperd. Onderwijs, kinderopvang, jeugdzorg en welzijn werken naast elkaar, met eigen regels en verantwoordelijkheden. Dat maakt het voor professionals ingewikkeld en voor ouders onnodig complex.

We weten al wat werkt: vroeg beginnen, taalontwikkeling stimuleren, kansenongelijkheid aanpakken en volwassenen rondom kinderen laten samenwerken. De vraag is daarom niet óf het anders moet, maar of we het durven.

In dit manifest doen onderwijs, kinderopvang en maatschappelijke partners een voorstel voor een andere aanpak: organiseer de ontwikkeling van kinderen integraal, van vóór de geboorte tot het begin van volwassenheid. Met één duidelijke regie, rondom gezinnen en in de wijk.

Daarvoor is een fundamentele keuze nodig: één wethouder Jeugd met integrale verantwoordelijkheid voor onderwijs en zorg.

Met vijf gerichte keuzes kan Rotterdam bouwen aan een stad waarin ieder kind kan groeien van kans naar kracht.

Pleidooi:
Als we eerlijk zijn, weten we het al langer:

Kinderen groeien niet op in systemen, maar in hun dagelijks leven — thuis, op school, op straat en in hun wijk. Toch organiseren we ondersteuning nog steeds versnipperd. Onderwijs, kinderopvang, jeugdzorg en welzijn werken naast elkaar, met eigen regels, financiering en verantwoordelijkheden. Voor professionals is dat ingewikkeld. Voor ouders onnodig complex. Waar zij één kind zien, ervaren gezinnen een wirwar aan loketten en instanties.

Vroeg beginnen en samenwerken rondom het kind is essentieel. De eerste 1000 dagen zijn bepalend voor de ontwikkeling van een kind, taalachterstanden ontstaan al vóór groep 3, kansenongelijkheid groeit vaak buiten schooltijd en we weten dat kinderen zich het beste ontwikkelen wanneer volwassenen rondom hen integraal samenwerken.

De vraag is niet óf het anders moet, maar of we het echt durven: systemen ondergeschikt maken aan wat kinderen nodig hebben en verantwoordelijkheid nemen over grenzen van onze organisaties heen. Dat vraagt dat we onze stad en onze ondersteuning opnieuw durven

inrichten vanuit één uitgangspunt: niet het systeem staat centraal, maar de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Eén doorlopende ontwikkelroute van -9 maanden tot het begin van volwassenheid, georganiseerd rondom gezinnen en wijken. Met één duidelijke regie en continuïteit in ondersteuning, zodat kinderen en gezinnen niet steeds opnieuw hun verhaal hoeven te doen.

Dat vraagt om één wethouder Jeugd met integrale verantwoordelijkheid voor onderwijs en zorg.

Scholen en kindcentra zijn de plekken waar vrijwel alle kinderen dagelijks komen. Juist daarom vormen zij de natuurlijke plek om ontwikkeling, preventie en ondersteuning rondom kinderen en gezinnen te organiseren. Wij moeten de leefwereld van het kind en de systeemwereld met elkaar verbinden. Wij moeten de verschillende perspectieven op tafel brengen en samenwerken.

Het onderwijs, kinderopvang en maatschappelijke partners zijn bereid zijn hun samenwerking anders te organiseren en gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor deze doorlopende ontwikkelroute. Wij vragen nu de nieuwe gemeenteraad om richting te geven aan een toekomstbestendig jeugdbeleid waarin ontwikkeling centraal staat.

Kies voor vijf heldere besluiten:

1. **Kies voor één integrale Rotterdamse jeugdvisie - kies voor één wethouder Jeugd met integrale verantwoordelijkheid voor onderwijs en zorg.**
2. **Investeer in de eerste 1000 dagen**
3. **Positioneer kinderopvang als publieke basisvoorziening**
4. **Maak het kindcentrum het hart van de wijk**
5. **Geef extra aandacht aan de overgang van PO naar VO**

Toelichting:

1. **Kies voor één integrale Rotterdamse jeugdvisie. Kies voor één wethouder Jeugd met integrale verantwoordelijkheid voor onderwijs en zorg.**

   De ontwikkeling van kinderen vraagt om samenwerking over domeinen heen. Wij vragen de gemeenteraad te werken vanuit één stadsbreed kader waarin:
   - De ontwikkelroute van -9 maanden tot het begin van volwassenheid centraal staat;
   - Armoede structureel wordt aangepakt;
   - Mentale gezondheid prioriteit krijgt;
   - De online leefwereld onderdeel is van beleid;
   - Ouders en jongeren echte partners zijn;
   - Bestuurlijke verantwoordelijkheid helder is belegd.

   Dit vraagt niet alleen om investeringen, maar ook om ruimte voor gezamenlijke budgetten, gedeelde teams en minder verkokerde regelgeving tussen domeinen. Dit vraag om één wethouder jeugd met de aandacht op onderwijs en zorg.

2. Investeer structureel in de eerste 1000 dagen

De eerste levensjaren zijn cruciaal voor taalontwikkeling, gezondheid, hechting en kansengelijkheid. Investeren in de eerste jaren is geen zachte maatregel. Het is harde preventie.

Wij vragen de gemeenteraad om:

- Structurele samenwerking tussen verloskundigen, kraamzorg, JGZ, kinderopvang, voorschool en wijkteam;
- Per wijk een duidelijke gezinsroute te organiseren, inclusief wie deze route begeleidt of regisseert;
- Preventie van stress en armoede, bevordering van taal en aandacht voor mentale gezondheid al vanaf de zwangerschap onderdeel te maken van beleid;
- Voorschoolmaatschappelijk werk uit te breiden naar 0–2 jaar;
- Experimenteerruimte te creëren om onderwijs, opvang en zorg beter samen te organiseren.
-

3. Positioneer kinderopvang als publieke basisvoorziening

Kinderopvang is geen arbeidsmarktinstrument, maar een fundament voor de ontwikkeling van kinderen. Het is de plek waar jonge kinderen samen spelen, taal ontwikkelen, ontdekken en leren omgaan met anderen. Als we kansengelijkheid serieus nemen, hoort goede kinderopvang bij de basisvoorzieningen van iedere wijk. Toegankelijkheid alleen is daarbij niet genoeg. Zolang deelname vrijblijvend blijft, blijven juist de kinderen die er het meest bij gebaat zijn buiten beeld. Willen we echt gelijke kansen creëren, dan moeten we het normaal maken dat ieder kind vanaf jonge leeftijd deelneemt aan een rijke voorschoolse omgeving.

Daarom vragen wij de gemeenteraad om:

- Kinderopvang toegankelijk (en minder vrijblijvend) te maken voor alle kinderen, ongeacht de arbeidssituatie van ouders;
- Inclusieve opvang te versterken met extra expertise op de groep;
- Opvang, voorschool en onderwijs per wijk te verbinden tot één doorlopende ontwikkelstructuur – van spelen via spelend leren naar leren;
- Schoolmaatschappelijk werk ook op opvanglocaties te borgen.

4. Maak het kindcentrum het hart van de wijk

Ontwikkeling stopt niet om drie uur. Kinderen die na school kunnen sporten, muziek maken, techniek ontdekken of theater spelen bouwen zelfvertrouwen en motivatie op. Kinderen die dat niet kunnen, lopen vaak ongemerkt achterstand op. Wij vragen de gemeenteraad te kiezen voor een Rotterdams Integraal Dagarrangement waarin:

- Sport, cultuur, techniek, natuur en jongerenwerk onderdeel zijn van de dagstructuur;
- Programma’s zoals BSO en School & Omgeving beter worden verbonden;
- Op elke locatie een laagdrempelig schoolzorgteam beschikbaar is;
- Wordt geïnvesteerd in toekomstbestendige huisvesting voor kindcentra.

5. **Maak de overgang van PO naar VO een Rotterdams speerpunt**
   De overgang van primair naar voortgezet onderwijs is voor veel kinderen een kwetsbaar moment. Wij vragen de gemeenteraad te investeren in:
   - Wijkgerichte voorzieningen waarin onderwijs, opvang, zorg en jongerenwerk samenwerken om kinderen te helpen bij deze overgang;
   - Extra ondersteuning voor kinderen die opgroeien in armoede;
   - Intensief oudercontact rondom deze overgang.

Slot
Stel u zich een stad voor waar ieder kind, ongeacht postcode, toegang heeft tot een rijke ontwikkelomgeving. Waar ouders niet verdwalen in loketten. Waar professionals samenwerken in plaats van langs elkaar heen werken. Waar talentontwikkeling niet afhankelijk is van inkomen. Dat is geen idealisme. Dat is een bestuurlijke keuze.

Rotterdam kan kiezen voor: Ontwikkeling boven systeem. Samenwerking boven schotten. Perspectief boven problemen. Rotterdam kan kiezen voor één wethouder Jeugd. Zo bouwen we aan een stad waar ieder kind kan groeien van kans naar kracht een stad en behouden we talent en kennis voor diezelfde stad.

De richting is helder en breed gedragen. Nu is het moment om samen door te pakken.
Ga met ons in gesprek vóór het nieuwe gemeentebestuur aantreedt.

De gemeenteraad kan hierin een doorslaggevende rol spelen.

Dit manifest wordt aangeboden door:

Claudia Doesburg – Bestuurder Groot Rotterdam
Jasmijn Kester – Vicevoorzitter SARO – Samen Ambitieus Rotterdams Onderwijs

Mede ondertekend en gedragen namens bestuurders en directeuren (o.a.):
Cihan Gerdan SIPOR Stichting Islamitisch Primair Onderwijs Rijnmond | Luuk van Troost RDO, Martinusstichting voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs | Janey van Kaam Stichting Opwijs | Ingrid van Doesburg PCBO | Ton Groot Zwaaftink RVKO Rotterdamse Vereniging Katholiek Onderwijs | Renata Voss Stichting BOOR | Niels Kooijman Kinder Service Hotels | Jennyfer van Leeuwen De Rotterdamse Montessorischool kindcentrum | Ginny van Büüren van Heijst Rotterdamse Schoolvereniging | Reinout Wissenburg Samenwerkende Vrijescholen Zuid- Holland | Samira Bouharrou Kinderopvang Het Paleisje | Katrien van de Gevel Thomas More Hogeschool | Jakolien Kraiema Stichting Katholieke Peuteropvang Rotterdam | Ellen Kennis Van Oldenbarneveltschool | Femke Zweekhorst Hogeschool Rotterdam

Aanvullende oproep
De recent vastgestelde Regiovisie Jeugdhulp Rotterdam Rijnmond (2026–2030) bevestigt wat nodig is: kinderen en gezinnen zijn alleen echt geholpen met samenhangende ondersteuning, waarin onderwijs, zorg en maatschappelijke partners gezamenlijk optrekken. Tegelijkertijd zijn onderwijs en kinderopvang niet betrokken geweest bij de totstandkoming van deze visie. Juist deze partners zijn dagelijks bepalend voor de ontwikkeling van kinderen.

Daarom roepen wij de gemeente op om, vanuit zowel de regiovisie als dit manifest, alle relevante partijen samen te brengen en te werken aan integrale besluitvorming. Aan een samenhangend systeem van onderwijs, kinderopvang, zorg en ondersteuning — georganiseerd rondom het kind. Met één gezamenlijk doel: de ontwikkeling van kinderen en jongeren en een sterke pedagogische basis in hun leefomgeving.